

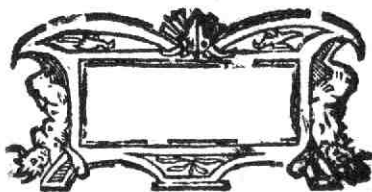
**Warachtige ende eygentlijke beschryvinge vande
wonderbare ende seer gedenckweerdighe geschiedenissen,
die in Moscovia zijn voorgevallen inden naest- voorleden ende
inden teghenwoordighen jare 1606 : waer inne levendich
verclaert wort de gelegentheyte vande dood des
grootmachtigen keyzers Boris Pheodorowits Godonova,
insgeliicx oock de crooninge van Pheodor Borissowits zynen
soon ...**

<https://hdl.handle.net/1874/14629>

U **A** **r** **a** **c** **h** **t** **i** **g** **e** **e** **n** **d** **e** **e** **y** **g** **e** **n** **t** **l** **i** **c** **k** **e**
B **e** **s** **c** **h** **r** **y** **p** **i** **n** **g** **e** **v** **a** **n** **d** **e** **w** **o** **n** **d** **e** **r** **b** **a** **r** **e** **e** **n** **d** **e** **s** **e** **e** **r** **g** **e** **d** **e** **n** **c** **k** **-**
w **e** **e** **r** **d** **i** **g** **h** **e** **g** **e** **s** **c** **h** **i** **e** **d** **e** **n** **i** **s** **s** **e** **n** **i** **n** **M** **o** **s** **c** **o** **v** **i** **a** **z** **i** **j** **n** **v** **o** **o** **r** **g** **e** **v** **a** **l** **l** **e** **n** **i** **n** **d** **e** **n** **a** **e** **s** **t** **-**
v **o** **o** **r** **l** **e** **d** **e** **n** **e** **n** **d** **e** **n** **t** **e** **g** **h** **e** **n** **t** **w** **o** **o** **r** **d** **i** **g** **h** **e** **n** **J** **a** **r** **e** **1** **6** **0** **6**. **W** **a** **e** **r** **i** **n** **n** **e** **l** **e** **v** **e** **n** **d** **i** **c** **h**
b **e** **r** **c** **l** **a** **e** **r** **t** **w** **o** **r** **t** **d** **e** **g** **e** **l** **e** **g** **e** **n** **t** **h** **e** **p** **t** **v** **a** **n** **d** **e** **d** **o** **o** **t** **d** **e** **S** **z** **o** **o** **t** **m** **a** **c** **h** **t** **i** **g** **e** **n** **K** **e** **p** **s** **e** **r** **s**
B **o** **r** **i** **s** **P** **h** **e** **o** **d** **o** **r** **o** **v** **i** **t** **s** **G** **o** **d** **o** **n** **o** **v** **a** **;** **i** **n** **s** **g** **e** **l** **i** **c** **h** **e** **r** **o** **o** **c** **k** **d** **e** **C** **r** **o** **o** **n** **i** **n** **g** **e** **v** **a** **n** **P** **h** **e** **o** **d** **o** **r**
B **o** **r** **i** **s** **s** **o** **v** **v** **i** **t** **s** **z** **y** **n** **e** **n** **S** **o** **o** **n** **;** **E** **n** **d** **e** **h** **o** **e** **e** **e** **n** **u** **p** **t** **g** **e** **l** **o** **p** **e** **n** **H** **o** **n** **i** **c** **k** **/** **h** **e** **m** **s** **e** **l** **v** **e** **n**
u **p** **t** **g** **e** **v** **e** **n** **d** **e** **v** **o** **o** **r** **D** **e** **m** **e** **t** **r** **i** **u** **s** **I** **v** **a** **n** **o** **v** **i** **t** **s** **,** **d** **o** **o** **r** **h** **e** **t** **l** **i** **s** **t** **i** **c** **h** **b** **e** **l** **e** **p** **t** **v** **a** **n** **d** **e** **J** **e** **s** **u** **i** **t** **-**
t **e** **n** **/** **e** **n** **d** **e** **J** **e** **s** **u** **i** **t** **s** **c** **h** **g** **e** **s** **i** **n** **d** **e** **i** **n** **P** **o** **l** **e** **n** **/** **i** **s** **g** **e** **c** **o** **m** **e** **n** **t** **o** **t** **t** **e** **b** **e** **s** **i** **t** **t** **i** **n** **g** **e** **v** **a** **n**
S **o** **d** **a** **n** **i** **c** **h** **e** **e** **n** **g** **r** **o** **o** **t** **K** **e** **p** **s** **e** **r** **d** **o** **m** **;** **E** **n** **d** **e** **h** **o** **e** **d** **a** **t** **h** **y** **v** **a** **n** **d** **e** **V** **o** **r** **s** **t** **e** **n**
e **n** **d** **e** **E** **d** **e** **l** **e** **n** **d** **e** **A** **i** **j** **c** **t** **e** **n** **d** **e** **i** **n** **w** **o** **o** **n** **d** **e** **r** **e** **n** **d** **e** **H** **o** **o** **f** **s** **t** **a** **d** **e**
M **o** **s** **c** **o** **u** **i** **s** **o** **m** **g** **e** **b** **r** **a** **c** **h** **t** **;** **n** **a** **e** **d** **a** **t** **h** **y** **e** **e** **n** **i** **g** **e** **n** **i** **g** **e** **n** **d** **e** **D** **o** **c** **h** **t** **e**
t **e** **v** **o** **z** **e** **n** **g** **e** **t** **r** **o** **u** **w** **e** **t** **h** **a** **d** **d** **e** **D** **o** **c** **h** **t** **e**
v **a** **n** **d** **e** **P** **a** **l** **s** **g** **r** **a** **v** **e** **v** **a** **n**
S **e** **n** **d** **o** **m** **i** **r** **i** **a**.

Alles vlytichlick beschreven door een geloofvveerdich Coopman, die
doen ter tijdt aldaer teghenvvordich vvas.

242
518

G **h** **e** **d** **r** **u** **c** **k** **t** **i** **n** **t** **J** **a** **e** **r** **o** **n** **s** **H** **e** **e** **r** **e** **n** **/**

M. **v** **j** **C.** **V** **I.**

Tot den Lefer.

Onder de gefchiedeniffen, welke in eenighe hondert Iaren herrewaerts zijn voorgevallen, is feer gedenckweerdich t'gene int Keyferdom van Ruffia, (het welck gemeenlick Moscovia genoemt vwort) inden voorleden ende tegenwoordigen Iare is voorghevallen: Want daer in fietmen voor ooghen de groote onbefchaemtheyt, ftouticheyt, ende vermetelheyt der Monicken, ende Iefuiten: waer door fy onderftaen hebben fodaynich een uytnemende groot ende machtich Keyferdom aen te grypen (gelijck dan allen den genen die de ghelegentheyt der werelt verftaen, vvel bekennt is, dat de Keyfer van Ruffia meer lands onder zijn heerfchappye heeft, dan de groote Turck, ofte de grootmachtige Coninck van Perfen; dan oock de Keyfer der Abaffinen:) In defe ghefchiedeniffe verthoondt haer feer oogfchijnlick de onbegrypelycke wijfheyt ende rechtveerdicheyt Gods; door dien hy de fchalcke in haer eygen listicheyt vweet te vangen, om hare ongherechteden na verdienften te ftraffen: Wat de Iefuiten ende andere Spaenfch-gefinde hier mede voorgenomen hebben, connen de verftandige lichtelick bedenckē: fo dat niet alleenlick de naefte Coninckrijcken als Poollandt, Sveden, Noorvvegen ende Dennemarcken, waer oock de gantsche Chriftenheyt, ende byfonder de vereenichde Nederlanden groote oorfake hebbē, om den Almachtigen te danken over fodaynighe zyne rechtveerdighe ftraffe.

Om het navolgende recht te verftaen, fo is noodich geweten, dat de Ruffifche Keyfer Ivan Balifivvits, welke genoemt vwort de Tyran, gheftorven is in April, 1584. nae dat hy 54. Iaer geregeert hadde; niet meer als tvvee Sonen naelatende, als namelick Theodorus, opt Ruffifch ghenacmt Pheodor Ivanovvits, ende Demetrius Ivanovvits; door diē zijn outfte Soon Ivan Ivanovvits inden Iare 1581. gheftorven was vanden flach, diē hem zijn Vader met eenen ftock op het hoofd ghegheven hadde, om dat hy feer hooghelick prees Stephanum een Coninck van Poollandt. Pheodor Ivanovvits is tot Ruffifch Keyfer ghecroont vworden den 10. Junij 1584. ende heeft gheregeert tot inden Iare 1598. zijnde een ghenadich ende Godfdienftich Keyfer: Doch overmits hy de cloeckfte ende vvijsfte niet en is gevveeft, fo is de regeeringe ende beleydt van zynen Landen gevveeft in handen van Boris Pheodorovvits Godonova zynen Schoon-broeder; vvelcke ftuende na het Keyferdom, heeft doen ombrengē den voorfeyden Demetrium Ivanovvits, als hy noch een kint vvas van ontrent 7. Iaer oudt: Voor defen Demetrio Ivanovvits heeft hem de uytghelooopen Monick Grifky uytgegeven, ende met hulpe vande Iefuiten, ende Iefuitfche gefinde eyndelick gecomen totte befittinghe van fodaynigh een overgroot Keyferrijk.

Men fal by Knefen verftaen Hertogen/by Woywoden Palsgraben/by Boyaren die banden Adel, ende by Diakonen die Bevelhebberen ende Amptlieden des Keyfers van Ruffia.

Aer dien dat een vanden boornaemsten ende
strijtbaersten Boyaren, genaemt Peter Feudrovitz Basmanof,
den welcken de Vesting/Novo Silverky Gorod teghens den
genoemden Demetrius Ivanowitz Mannelijcken ende vrid-
derlijcken hadde erhalten / dies wegghen hem Boris Feudro-
witz Godeno (so doen ter tijt Keiser zijnde) hem seer heerli-
cken hadde doen inhalen ende rijckelicken begaven: t welcke
alles gheschiet is in Februarij 1605. Zoo is op den
13. Aprilis daer naer de boornoemde Boris Feudrovitz, niet
sonder presumpctie van inghenomen sennij/subptelicken ges-
stozhen/ende des anderen daechs begraven. Spne naegela-
tene Weduwe ende eenighen Sone/ Feuder Borissowitz, zijn

stracx tot Keiserin ende Keiser des Landts vercozen/ende van peder Man in Moscovia niet
Cede daer toe aenghenomen: Waer op 39 stracx den boorsz. Peter Basmannof naer het ghene-
rael Legher als een krijghs Oversten afgheveerdicht hebben/om aldaer het Krijghs-volck
den Cede oock af te nemen/t welcke vanden meesten hoop gheschiet is: Maer alsoo de ghe-
noemde Demetrius Ivanowitz, den aentcomenden Keiser daghelicx aen markt toenam/so booz
het goet Krijghs-volck dat hem toegesonden wiert: als oock dat het platte Land hē ober al
toe viel/insonderhept dewijl dat dooz Gods ghehenghenis vele ghemeynt/ende haer hebben
vzoomen laten/als dat hy de rechte Erbe soude zijn/waer naer oock heel Boyaren gelupstert
hebben/ende die van Boris spde haer aenbevolen macht niet wel aenghelept hebben: so heeft
haer Luyden goet ghedocht de opgaende Sonne (ghelijck oock Basmannof dede) te ghelieven:
ende omme een sonderliughen dienst te doen / soo zijns met den meeste deel der Duyschen
Demetrio toeghefallen/welcke hem daer naer daghelicx der Mosco ghenaerdert heeft / ende
hem is tusschen wegghen alles te gemoet gecomen ende toegevallen/ en also op den 20. Junij
in Mosco zijn Intrede gedaen. Op den 28. dito is spne vermeeynde Moeder/Juan Vasiliovitz,
der Czarnnen nagelaten Weduwe/die te voren hondert mylen van Mosco in een arm Cloo-
stercken als gevangen gelegen/oock inder Mosco gecomen ende is daer haren genoemden So-
ne buyten de stadt tegen gegaen/ende haer te voete tot in het Slot neffens den Wagen gaens
de met den blooten hoofde gheconvoeyert: Ende de Moeder is aldaer wederom int boornoē-
de Jonckvrouwen Clooster ghereden/alwaer sy noch ter tijt haer onthout/ende als eē Kei-
serliche Weduwe getraceert wort. Demetrius en heeft hem niet versuynt / maer heeft hem
stracx op den 21. laten Croonen/hoe wel de Russe Keisers sulcx plachten upt te stellen tot op
den eersten dach September/wanneer sy haer nieuw Jaer beginnen/ maer de noot heeft hē
doen haesten. Op vroecht ettelicke Trauwanten ende Hellebardiers mede/ maer die werden
stracx afgheschact overmidts het daer gheen manier en was sulcx volck te houden: Oock is
het vzeemde Krijghs-volck alles afgedaent/die haer niet al te wel gerontenteert hebben/over-
midts sy naer gelofte ende haren wel gequeten dienst niet wel betaelt ende gerecompenseert
en zijn geworden/ende boornaemelicx eē vzeemt Heer ende Dorsz upt Alba Russia, dat is Wit
Ruslandt/ghenaemt Adam Vinneversky: de welcke hem alhier heeft laten luyden dat hy den
genoemden Demetrio in Polen ober de 80000. gulden soude verstreckt hebben/ende de selvige
is afgeschact worden sonder eenige betalinge. In Moscovia is de spzaeck geweest dat hy nes-
sens andere Malcontenten op de Gensen soude liggen/ende vele schade doen. Stracx inden
aerhang van Demetrius regeering so heeft men diversche gebonde/ die int openbaer en ober-
lupt geroepen hebbē/dat hy den rechten Keiser ende Erbe niet en waer: onder de welcke zijn
geweest een groot Heer ende een Monick/de Monick is stilswyghens haest wech ghebrocht
geworden/ende de Heer Basilus Ivanovitz Cinfky, nu ter tijt Keiser/ is op het Marcht-veldt
booz t Ghericht gehoert/ende aldaer ontbloet/om hem op eenen block het Hoofst met vender

Wpen af te houwen; maer is handen Keyser dooz den Cancellier Offenass Ivanowitz met den
leuen tegenadicht geworden; doch zijn hem ende aller zyner Broederen goederen genomen/ en
zijn t' sam en in ongenaden versonden geworden: doch vooz zynen doot heeft hys weder be-
genadicht ende hooch gehouden: ende alsulche wesen van verraderie ende conspiratien (waer
op het dagelick marteren/ pynighen/ ongenade/ versenden ende t' pzyberen van goederen ende
staet volcht (is als doen ter tijdt g'hehoort geworden. Maer sulcx niet teghenstaende/ heeft de
regepartie van Demerius niet gerust/ vooz dat sy haer vooznemen volbracht hadden.

Zoo langhe des vergangenen Regiment geduert heeft. so heeft hy hem genoechsaem Wo-
stelicken gehouden: hy was een onderset middelmatich persoon/ byryn van gesicht/ haestich
van sinnen/ maer haest wederom gepapleert: hy heeft menigen staf op de Diakens ende ande-
re Bewelhebbers over versumpnissse harer saken in stucken gellagen: hy was wel te Pederde/
een liefhebber der Zacht/ ende eē persoon van groter verrichting/ die selfs alles o'zdonneer-
den/ beval/ ende toefach: daer toe van groter entreprise ende hoogen gemode/ die hemselfen
inbeelden dat Mosco niet genoech en was om hem eenen Pame te maken: hy aspirerden nae
merder Landen ende Monarchien: inden beginne was hy seer sy aechtsaem/ jae met den al-
dergeringsten. Daer naer lo sy de Kuslen hare turken heeft begunnen te mercken/ so heeft hy
hem wederom een nieuwen Lijf-wachte/ alle van Lijfstanders/ ooc sommige andere Druyt-
schen daer onder/ gheozdonneert/ te weten/ onder eenen Franschen/ Duytschen/ ende Schot-
schen Capiteyn: onder den Franscoyschen Jacques Margaret waren 100. Archiers/ die d'zoegen
Partisanen/ de welke haer in gouden Laken ende Fluweel fray ghecleedt hadden: onder de
Duytschen/ genaemt Muthijs Knoetsen, waren 100. Bellebardiers: als oock onder de Schot-
ten Albrecht Lanton gelijcke 100. die gingen in byryn Laken/ met Fluwele banden geboot/
ende in root Fluweel vooz haer beste. De Archiers hadden boven haer Landtgoederen de
meeste tot 40. Bouwels t's Jaers/ ende twee nieuwe cledinghen. Hier en boven was hy noch
willig 100. Muskettiers op te nemen/ maer sulcx is achter ghebleven. Jheffens het Jaghen
heeft hy noch luf ghehadt het grof Gheschut niet alleu te sien gieten/ maer het selfde oock
te proben: daer toe Bolwercken ende Schanssen o'ggeroert/ ende daer naer selfs ten stozin
loopende/ al waer hy dickwills qualick getracteert zynde van getomen is.

Dit alles passerende/ soo is midertijt zijn Afghesant de Heer Offenass Ivanowitz Vlasi in
Polen gheweest/ om albaer het Drouken/ des Heeren Sandomirichen Woywoden Dchter/
hem tot eene Bruyt int Landt te halen: welke Ghesanter te Cracou in s' Keyfers name de
Bruylost gehouden/ en de Bruyt boven de Coninc gh'seten/ in presentie van des Paus Les
gaet/ als oock zynen Agent/ so hy steeds by den Coninc hout liggē. Den Jongen Pius en
des Coninc Suster zijn daer naer van daer vertrocken: ende de Heer Woywoda is met eenē
schoonen Staet vooz upt getomen/ ende op den 26 April in Mosko gearriveert. Des anderē
daechs heeft hy strax by Demerzio audientie gehad/ ende pederman vriendelick groetende/
is op het Slot in Boris Fseudowitz eerst gewesen Logement gelogeert gheworden: met hem
bringende seer schoone presenten van diverse Silvere bergulde Daten/ Koppen/ oock twee
seer schoone Deerden/ ende eenen schoonen Dont.

Naet voleyndinge van zyne Ghatie ende Groete/ heeft hy den Keyser zynen Credens Brief
willen overgeven/ de welke/ so hy den Brief ontfangen ende gesien hadde/ dat hem den titel
eens Keyfers ende Moscovischen Monarchen niet en was ghegeven/ soo heeft hy den Brief
niet willen aennemen/ maer heeft hem gesloten/ ende den Ghesante wederom gheslangt/ waer
op den Ghesante gheantwoort heeft/ dat zyne Vooz-ouders ende Vader alsulcken titel niet
gebruyckt en hadden/ wiste hem derhalven niet hooger als eenen Groot-Doyst te tituleren:
ende wilde hy een hoogerē titel hebben/ so soude hy hem den selven eerst erwerben/ ende die
Cartersehe ende Turcksehe Keyserdommen sien te gewinnen. Op welke harde antwoorde
is de Heer Woywoda, soo hy daer present stont/ verbaest geworden: ende den Keyser soo seer
vertoont zynde/ dat hy niet den Srepter naer den Ghesante wilde werpen: en alssoomen de
Ghesante daer naer ghebracht heeft/ wat hy daer toe wilde ghedaen hebben: sepe hy: ick
wilde

wilbe den Scepter opgeheben hebben/ende daer mede van daer zijn gegaen. Doch ten lesten zynse noch vriendelicken gescheppen/maer den Brief is ebenwel niet gelesen. Op de Croon-ning is oock Gouden Munte geworpen.

Daer naer op den tweeden Mey is zyne Dochter de nieuwwe Keiserin seer heerlichen in eenen nieuwen costelicken vergulden Wagen (die den genaemde Demetrius daer toe hadde laten maken) verselschapt met vele hooge Adels personen/als te weten/ de Heer Woywoda, zynen Soon/ de Heer Ambassadeur/ den voozsz. Visnevetsky, Broeder vande anders twee ghebroeders Steriofsky, ende diuersche andere: Is mede gearcompaigneert geweest/so haer tegh waren gereden/ de Heer Peter Basimannof, met alle de grootste Boyaren, seer costelicken getiert: Oock quamen met haer veel Koetsen met Edel Vrouwen. De Princes heeft haer seer de moedich ende vriendelich getoont int groeten van diuersche Duytsche ende Russische Vrouwen/ende alsoo ten Slotte toegebaren/aen welker Doozte een stellagie was ghemaect/daer op veel Trompetters ende Ketteltrummelen lustich geblasen ende getambozint hebben: Sp is van daer int Joncvrouwen Clooster/daer de principaelste Boyaren kinderen/ oock de oude Keiserinne haer in onthouden/ghewaren/om aldaer den tyt tot der Wyploft af te wachten. De Ghemeente heefmen te verstaen gegeven/ dat sy de Russische Ceremonien en Articulen haers Gheloofs aldaer leeren ende aenemen souden/ om daer naer opt Russische en haer wyse Ghedoopt te worden; Maer sommige achten dat Demetrius, de welke haer dageslicy ging beseruen/haer wel van een ander Ghelooft gespreekt heeft: Ende alsoo hare incomste op eenen Wydach geschiet is/so is sy op den volgenden Woensdach upt het selfde Clooster op het Slot in een heerlich geprepareert Logement gevoert: ende den wech vant Clooster, daer ober sy gegaet heeft/ is altemael met sijn root Carnosijn Laken gespreyt geweest: haer ghemack is onder en boven/ende aen alle syden met Gouden Laken becleedt gheweest.

Des anderen daechs der Wespertijt is sy in de Lieve Vrouwen Kerck vanden Patriarch getrouet ende gecroont geworden. Van boven t' Slot tot aende Kercke wast onder met root Laken/ende boven met Gout belept/daer ober sy alle gingen. De Croon/ Scepter/ Werelt/ ende Smeert heefmen den Keiser voozgezagen/ met ooc de Croon daer de Keiserinne mede gecroont soude worden/ op een root Fluwelen Cussen. Ende alsoo de Ceremonien ontrent twee uren geduert hadden/so zynse weder upt de Kercke handt aen handt gecroont gecome/ende den Keiser worde op zyne rechter syde ghelept vanden Heer Knees Feuder Ivanowitz Miskalefky, de Keiserin aende sincker vande voozsz. Knessen gemael/ ende hebben de Trompetten ende Hertrommelen doen weder gelupt laten geven/ende op dien avont is slechte Tafel ghehouden:maer den selven avont is het by-legher verrichtet.

Op Wydach den 9. Mey sander daechs naer de Trouwing ende Crooningsh souden men de ver eerdingen overgegeven hebbē/maer het schijnt dat de goede genaemde Demetrius, in alles wesen de enen Monick (soomen seyt) al te lange de Wisse met sijn Jonghe Wypt sal gehou- den hebben:want hy is seer spade te voozschijn gecomen/en daer is ten selven dage oock niet meer als een geringe Tafel gehouden. Des Saterdaghs t'welck een vande Russen Nicolaj Feesten was/ t'welck sy seer hoochlicken boven een Paesdach pleghen te vieren/ ende haer oock seer hart verdooten heeft/ dat het den Keiser met sijn Wyploft ontheplichde. So is de Keiser met de Keiserin beyde gecroont wesen/ voozmiddach in een schoon Salet gheseten/ al waer ten eersten den Patriarch/daer naer de Boyaren, ende ten derden de Coopliden tot haer, den enen naer den anderen/ingegaet sijn/ de Keiserin haer hant getust/en een peder zyn geschencken gegeven hebbe/ende/ sijn al te samen ter Tafelen genoodicht/ende in des Keisers presentie de middach maeltijt gehouden. De Vreemden liet hy met het aensicht na hem toe wenden: De Russen saten meestendeel met den rugghe tegens hem: Ober de Maeltijt is een schoone Musijckte gehouden/die de Keiserin upt Polen mede gebracht hadde. Na de Maeltijt heefmen de Gasten in vergulde Schotelen noch spysse t'hups gesonden: maer de Schotelen zyn wederom afgevoert. Den volghenden Sondag heefmen groeter Tafel ghehouden:want des Coninghesante hadde te voren laten aen seggen/ dat hy niet comen en

wilde/ of men soude hem dier gelijcken reberentie bewysen/ als des Keyfers Ghesante te Cra-
cou wederbaren was/ die aen des Coninc Tafel geseten had/ wilde derhalven oock aen des
Keyfers Tafel zynen sit hebben/ t'welck den Keyser voort eerste niet en heeft ghewilt/ maer
heeft hem laten seggen/ hy wilde hem aen een ander Tafel boven de Woywoden ende Boyaren
setten/ maer sulcx heeft hem niet gevallen. Derhalven heeft hem den Keyser toeghelaten
aen zynen Dirsch te sitten/ ende is also ten Slotte met beter geschencken/ als de vojzige waren/
geromen: De Maectijt heeft tot heel spade inden abont geduert/ ende int vertrecken heeft een
Pool eenen Kus seer gewont/ maer sulcx is strax gefilt geworden. De twee vervolgende
dagen heeft men naer Kussen gebuyck fluxy op de keteltrommelen geslagē/ ende de Trom-
pften doen schallen: Men was oock vermoedende dat de Barmacht ten Slotte aengegaen
soude hebben/ ende datse de Dupymyers/ Dupyballen/ ende ander Dupywerk souden ghes-
woyzen hebben: het grof Gheschut was oock vander stadt ghevoert/ ende een Fortresse ghe-
bout/ om t' selfde te beschieten ende te besozmen: maer dit alles is als een quaet voorszpoorsel
naer gebleven. Des Woensdaechs/ also de Kussen dan geen vleysch en eten/ so isst heel stil
geweest/ als ooc des Donderdaechs. Dan also den Keyser een wepnich van der Kussen voorsz-
nemen ter oopen was ghecomen/ liet derhalven allen de Polen waerschouwen/ sy souden op
haer hoede zyn: heeft oock zyn Lijfwacht bevolen datse haer niet roeren ten Slotte souden be-
geven: Ende den selfden nacht zynder wel 15000. Moscoviters op de been geweest/ meynde
haer entreprise te volzengen; maer also de Polen wacht hielden/ ende met schieten en trom-
melen haer hoozen lieten/ soo en hebben de Kussen dien nacht niet derben aenbaanghen. De
Polen behoorden billick dit tot een waerschouwinge genomen te hebben: want sy sagen wel
dat alle de vzeurhde bande Wyplost cozts ophtel/ ende datmen haer des Wydaechs nergēs
geen Dylbet ofte Loot vercoopen wilde. De Jonghe Keyser in was oock een dach ofte drie
besich gheweest met haer Jonghzoowen te danssen/ ende Mon-cleederen beerdicht te laten
maken/ met deliberatie den naestcomenden Sondach den Keyser ende zyne Beeren (die als
dan by hem souden zyn) een Mascarade te vzenge ende te verlustigen: maer sulcx is ooc ver-
hindert/ overmits de Kussen haer lang voorszbedacht voornemen des Saterdaechs te vzen-
te weten/ den 17 Mey naerden Ouden stijl/ sinozgens ontrent 7 uren int werck gestelt hebbē:
want sy hadden sulcken deliberatie vanden Keyser te dooden al ghecomplotteert/ al eer den
Woywoda met zyn Dorstert int Landt geromen was: dan sy hebben dē tijt verlangt om alle
de Polen te beter by malcanderen te crygghen: als oock dat sy alle den Schat die den Keyser
aenden Woywoda ende zyne Wypt buytens Lants gesonden hadt/ wederom tot haer moech-
ten becomen. Ende alsoo is opten voornomden dach het Parlement seer schizelicken aens-
gebangen/ vele Boyaren zyn met hare dienaers te Beerde geseten/ al geharnascht/ gepanfiert/
met Lancien/ Vedder spietten/ Vogen/ Flitsen ende Roeren: ende het gemeyne peupel quam
met Sabelen/ knoden ende Stocken in so grooten menichte/ als oft het menschen geregent
had/ loopende alle ten Slotte waert/ niet anders op de straten roepende dan moort en vrant/
ende malcanderen wijs makende dat de Polen op het Slot de Boyaren doot sloegghen en ver-
wozghden/ hoe wel datter wepnich opt Slot waren: maer sulcx en geschiede nergens om/ dan
om t' gemeyne peupel te meer gaende te maken/ t'welck oock seer subtelick gheschiet is/ ende
hebben op de straten alles wat sy van Polen oft in Poolische cleederen vonden/ dootgeslagē:
ige hebben alle der Edelluyden Hoven ofte Logementen berent/ dat sy niet en hebbē comen
uytballen/ ofte by malcanderen comen. Etliche dupsent zyn ten Slotte toegeloopten/ alwaer
haer vande Strillichen, dat zyn des Keyfers Kussche Schutten/ gheen wederstandt gedaen en
werde/ want het was alle te voren vande Boyaren so besteken. Oock dienden den Keyser het
ongheluck/ dat in siebe van hondert Ctrawanten ende Archiers/ die alle nacht voorszyn Los-
gement op hem behoorden te wachten/ datter niet een Capiteyn ontrent hem ghebonden en
worde: doch al hadden de 300. by malcanderen geweest/ sy mochten wel enige schade gedaen
hebben/ maer het soude haer epdelick niet hebbē mogē helpē/ maer souden alle hebbē moettē
omcomen: jae dat meer is/ souden daer en boven alle de Duptschen int upterste ghebaer ghe-
broche

bzocht hebben. De Russen riepen haer toe/ sy souden haer geweer van haer legghen/ ende niet haer houden/ haer en soude geen leet wederbaren: t'welck sy alle geerne deden/ ende haer ghe-
weeer van haer gebende/ so zijn de Russchen opgelopen/ hoor haer bindende de hoor genoem-
den Peter Basmanof, die des Keysers grootte vertroude byent was / den welcken sy stracx on-
bzochten: de selvige hadde te vooren een Diaeck/ ghenamnt Trinophe Offiopovitz, die den Keys-
ser seer tegen gesproken/ ende hoor de Ghemeyrte gediffameert had/ ooc oint leven gebzocht.
Doozt zynse nae des Keysers ghemack ghelooopen/ de welke het rumoor hoorzende/ is upt den
bedde gesprongen/ een slaep-vels onniemende/ bzaechden watter te doen was: eē vande Russ-
sche Povelingen sepde/ sy wistet niet/ daer moet brandt wesen: O neen sepde sy / du verrader/
daer moet wat anders zijn: want sy hoorzde dat alle de Clocken op het Slot ende inder stad
stozin sloegen. O sepde sy/ meent ghy dat ghy Boris hoor u hebt? stryckende zijn hemz mou-
wen op/ bzaechden naert slachweert datmen hoor hem plach te bzagen / daer meenden hys
mede onder te houwen/ maer die t'plach te bewaren ende hoor hem te bzage/ die en was niet
te binden. So sy nu sach de menichte tot hem toebzingen/ soo hadt sy die Wellebardiers / die
hoor zijn deure stonden/ sy souden hem aende Boyaren niet oberlevereē/ sloot also de deure toe/
ende liep hoor sommige gemackers/ tot in zijn badstobe: ende also sy hem tot daer toe volg-
den/ so sprong sy deur een venster een ongelooftiche hoorchte her onder: (want zijn Logement
was opt hoorchte vant Slot) also dat het niet genoerchsaem te verwonderen en is/ dat sy niet
alleen geen hals oft been gebzoken/ maer dat sy niet gantsch tot stucken geballen en is. Gene
van zyne Cravanten/ genaemt Furstenberger, liep stracx de trappen her onder/ ende vant hē
dat sy noch int leven was/ maer zijn borst was heel verstopckt/ also dat sy niet dan bloet en
spooch/ ende zijn hooft was ooch gequetst. Den Cravant hielp hem op/ ende met hulp van
andere/ bzochten hem in zijn ghemack/ daer hebbense hem met Wateren ende anderzins ver-
barst/ ende tot hemselven gebzocht. De Boyaren hebben veel met hem gesprockē/ en gebzaecht/
maer watter geweest is/ rannen gewis niet weten: ende op dat den hoorz. Cravant ooch
daer niets van naefeggen en soude/ so hebbense hem stracx omgebzacht / ende daer naer den
Keysers niet vele steken ende houwen ooch deur geholpen/ also dattet erbarmeliche is geweest
om aen te sien: Sy hebben hem daer naer upt het gemack gesleypt/ ende van boven neder ghe-
wozpe/ een strick om zijn gemack gebonden/ ende also het gemartelde lichaem (erger als een
hondt) upten Slotē nae de Markt gesleypt/ het selfde aldaer moeder-naeckht/ tot pedermang
spectakel/ tot inden vierden dach/ op een hoorch verheben Tafel/ laten leggen/ ende zyn byent
Peter Basmanof, onder hem / alwaer daghelijc groote menichte van Mans ende Vrouwen
gebonden worden/ om dese schoone vertooning t'aenschouwen. Den Keysers hebben sy een le-
lick mon-aensicht/ dat sy int plonderen der Keysersin gebonden hadden/ op zynen bupe gelept/
ende een pype in zynen mont gesteken/ met een mus kofken daer sy gelept / de weerde van een
halven stuyver/ so veel te seggen/ sy soude daer hoor eens spelen. Midlertijt dat dit geschiede/
so en heeft het gepeupel niet gebiert/ maer hebben hoorz ten Slotē over al der Polen hupfen
ende logementen bestozmt ende geplundert/ vele doot geslagen/ ende alle het heure getoemen/
jae niemant een hemde ober het lichaem gelaten. Der Keysertimen Rusyckers hebben haer
lange geweer/ ende daer zinder 5. ofte 6. ontcomen/ de reste wel tot 20. toe doot geslagē. Des
Heeren Woywoden huys/ delwijl het vernuert/ ende sy een sterke wacht daer binnen hadde/
so hebben zyt met vreden gelaten/ de Doortē hebbense toe ghebolwercht/ dat niemant daer
upt heeft comen bluchtē. Hoe die Jonge Keysersin met haer Vrouwē int getimmer te moede
gheweest zijn/ ran een peder lichtelick bedencken: alle haer thieraet/ jae de bedden ondert lijf/
zijn haer afgenomen/ gelijck ooch alle de Poolsche Heeren weder afgenomen is/ t'ghene haer
van Demetrio vereert was. Inde stadē hebben de Polen haer dapper geweer/ maer hebbe
noch ten lesten alle moeten boeken. Den Heer Velnivetsky heeft zijn Hof alleen gesalveert/ en
veel Russen doot geslagen/ al hoe wel sy het grof geschtut daer hoor gebzacht hadden; sy liet eē
witte doeck upsteken/ als of sy hem hadde willen obergeven/ ende liet ettelicke Onghersche
Guldens hoor t'gemack/ daer sy met zyn volck in geblucht was/ upt werpen / doen quamen

de Russen gansch dick en met macht toegelooyt/daer viel zijn volck op uyt/schoten en hien
 wien dapper inde Russen/datter meer als 100. doot bleven zyn; Daer en tusschen quamender
 Boparen vant Slot die zynen persoon in salvo mede genomen had/ ende dzeven alle t'gepeu-
 pel daer uyt/also dat den lesten al-arm oock gestilt wiert. Een Pools Edelman/ met namen
 Nevel ky, hadde daer veel Clepnodien gebracht/die hy eerst den bozige dach aende Keyser liet
 overleveren: gelijk oock den Poolschen Marschalk/ Volf ky dienaer / vele schoone Tapp-
 ten/Trutten ende andere dingen geleverd heeft: Doozamelicken zyn te beclagen de Duyt-
 sche ende Italiaensche Coopluyden/onder welcken een oudt eerlich Man/ met namen Jan
 Ambrosij Celary, een Milanois/die ooc booz 33000. Poolische guldens geleverd heeft/sammier-
 lijcken vant woedende gepeupel verdooyt is gewoorden. In dat selvighe Logement stonden
 noch twee dienaers vanden Heer e Whiljms Holbam van Augsburch/ die selvige hebben ooc
 over de 25000. gulden aenden Keyser gheleverd/ende haer is noch wel booz 10000. gerooft/en
 den outsten dienaer totter doot toe gewont. Noch wasser eenen van Augsburch / met namen
 Andreas Nathan, die heeft wel 200000. gulde geleverd/ ende hem zijn noch wel 10000. gulden
 gerooft. Noch eender vander Russen-Luemburch/met name Nicolaj de Milt/oock seer veel. Tis
 te bedurjten dat dese goede Luyden swaerlich ende lanchsaem tot hare betalinge sullen ghe-
 raken: sy hebben aen des nieuwen Keyfers Broeder supplicatien overgegeven/maer geeft tot
 antwoort dat de saken niet deur den rechten Russen Schatmeester aenden Keyser zyn ghele-
 vert geweest/maer dat sulcx gheschiet is deur Polen daer sy niets van en willen weten: seyde
 daer en boven datmen van alle die saken ganschelijck niet meer inden schat en vout / maer dat
 Rodrigo, dat is den uytgeloopenen Monick/soo noemen sy den verlagghenen/die heeft alle
 wech gezocht: oock seyde hy/en isser gansch geen gelt meer inde schat/daermen yet mede con-
 de betalen. De selvige Augsborgers hadden enen dienaer by haer/die was van Antwerpen/
 genaemt Jacob de Wojsol/die wojde oock seer deerlijck dootgheslagghen/ende nebens andere
 dooden bujten der stadt in eenen grooten cuyl gewoopen. Somma het isser erbarmlijcken toe
 ge gaen/des loopens/schreuwens, dootslaens/ende stozmluydens en was geen eynde/ende dit
 Parlement duerden tot op den avont:maer daer nae wiert het so stil / als ofter geen rumoer
 ofte oploop geweest en wae. Alle de Poolsche Hoven/daer ver noch eenige overgebleven wa-
 ren/worden met wacht beset/ende haer geweer afgenomen. Ende also deur desen tegewoo-
 digen Keyser/zyne Broeders/ende booznaemste Boparen het Parlement nu gestillet was/soo
 zinne strax tot de keur vaneenen anderen Keyser getreden/ende hebben den 20. Key edzack-
 tichlijck verzoeken Vaski Ivanovvits Ciukoy, een vande outste Knesen,ende uytten gellachte van de
 sen Lande/en goet vroom ende out Heer. Op den 29. dito is des verlagen en ghemarterden
 schaem weder opgegraven/ende deur aenhoutwen vande Ghemepnte/ontrent ander half mijl
 weechs bujten de stadt toe polver verbrant/om dat sy boozgaven dat hy deur Overp te we-
 ge hadde gezocht/dattet den selven nacht/so hy des dachts verlagen wojde/so seer gebro-
 sen hadde/dat al het Coorn opt belt verdooven was/gelijck dat vele oude Luyden betuyghen
 dat sy diergelijcken coude so spade int Jaer niet beleest en hebben: oock zyn alle de vuchten
 inde Hoven verdooven/ende de bladeren inde Boffchen zyn van coude verwelcht / niet anders
 dan oftet inden Parst ware gheweest/also dat te besorgen staet/dat het aldaer wel weder een
 duer Coorn Jaer mochte worden/ende tis oock strax hpnaest de helft opgheslagen: Dan het
 heeft noch een veel roudt nacht geweest doen hy des dachts verbrant wojde/berhalven hem
 den meesten hoop groote Coverpe toeschrypen/niet eens denckende, dat hare groote sonden
 de eenige oorzaken daer van zyn.

Op den 30. dito heeftmen oentlicken de punten afgelesen/die haer gemobeert hebben ha-
 ren gecroonden Keyser omme te bzingen/ als namelijk boozt eerste: Dat hy een geschoren Mo-
 nick soude ghevveest hebben, die zynen Stiefvader, rechte Moeder ende Broeders noch int leven heeft,
 welke aldaer oentlicken zyn boozgestelt: En hare wette bzingē mede/welcker Monick ofte
 Nonne hare Orden verlaet ende ontheylicht, levendich moet verbrant vworden. Zyn eygen Vader
 ende Broeder/die haer daer boozt uyt geben/hebbent op hare wyse met het Cruys-cussen be-
 zedicht/

eedicht/ende seggen dat zynen rechten naem soude zyn Grifkey ofte Gregorius Ottrepi, ende dat hy daer opt Slot in een Clooster een Monick geweest is/ die in zyn jonckheydt het lesen ende schryben wel geleert heeft/ oock lust ghehadt de Schryft/ Historien ende Cronycken te leesen/ heeft in des Patriarchen Hof oock vooz eenen Cozael ofte Zanger gebent/ ende heeft vlytich alles genoteert wat tot zyn vooznemen mochte dienstelijck wesen: ende so lange hy Keyser is geweest/ en heeft hy noyt int selvige Clooster willen comen/ vreesende dat de Monicken hem kennen mochten. Te Galis daer hy gebozen is/ soude hy zyn Stiefvader/ Moeder/ Broeders/ ende alle die vant gheslachte waren/ wel tot 60. personen/ inden Cozen doen setten hebben Sulcy al geest daer den gemeynen Man upt: doch sommige willen seggen dat tot Ierilavo eenen Monick soude geweest zyn/ die hem vooz den rechten Grefkey Ottrepy upt gaf. Zoo haest als deselvige geshoot hadde dat den Keyser in Mosco verlagen was/ soo quam hy tot eenen Coopman gelooopen/ seggende/ sy hebben den rechten Grifkey Ottropy doot gheslagen: up heeft hy daer toe gedwongen ende gecorcht gehadt/ dat ick soude seggen ende uptgheben dat ick het waer: Den selven Monick hiel hem oock gelijck een Heretijck/ gelijck men seyde dat Ottrepi was/ op gesette dagen niet vastende/ ende des Wydaerchs vleysch etende. Enen vande vooznaemste Boyaren, Belfkey, heeft bekent dat de verlagene zyn rechte erve ende soon was/ ende dat hy Bogdan hem selver upt den Lande geholpen heeft / den selven meynmen is stille omgeholfen. Andere seggen zyne Moeder heeft wel drie ofte vier dagen vooz zynen doot bekiet dat hy haer rechte soon niet en was : want hy en was haer/ noch den Vader Ivan Basiliwits ganck niet gelijck. God weet het alleene best wie hy mach geweest zyn.

Ten anderen beschuldigen sy hem/ als dat hy een Tovenaar ofte swarre Constaer soude geweest hebben, die zyne Victorie ende de Croone alleen door Toverye vercreghen heeft. Zijn Schoolmeester die hem wat Latijns ende Italiaens geleert hadde / heeft bekent dat hy lust tot sulcken saken hadde: ende te meer hebben de Russen gheloof/ dewyle hy den voozgaengenen Winter een Monster van een sondeel opt Is tceghen over t Slot liet maken/ om het principael daer van mede tegens den Carter inden Krijgh te voeren / sulcy soude voden ende onder schoot wyzen vooz Koers ende Flisen/ voden souden hondert Maumen met Koers ende Vierwerk hebben connen staen/ ende onder souden 6. halve Cartouwen gelegen hebbe/ om onder den vyant met hagel ofte schroot geladen te laten afsgaen: de gaten daer de sturcken souden dooz liggen ende schieten/ waren gemaect als de mont der Hellen wijt opgespert/ met groote tanden/ neus/ oogen ende ooren: daer waren oock bellen ende Vossensterten rontsom gehangen. Daerom seyden sy/ dat hy den Duppel daerinne gebaunen hadde: ende sy hebbe hē daer nae int selvde sondeel oock verbrandt.

Ten derden so gebanse hem schult/ dat hy is geweest een Heretije, die hare Vasten ende Vierdagen niet genoeghaem geobserveert, ofte hare menigerley beelden ende Afgoden geeert ende aengebden heeft.

Ten vierden/ so hebbense de Ghemeynte des Daus Brieven/ die hy aen de Keyser geschreven heeft/ voozgelesen/ daer hem den Daus inne vermaent/ hy soude nu zijns woorts ende ghelofte gedacht zyn, de Iustien Kercken ende Scholen gheven, het Landt Reformeren, ende het Paulsdom daer in voeren.

Ten vijfden hebbense andere Brieven vooztgebracht daer hy metten Woywoda besloten hadde/ hem het Vorstendom Smolensko, zynen Huysvrouwen het Vorstendom Nougarden, en den Soon Syberien in te gheven: dat hy oock willens soude gheweest zyn alle de Boyaren te laten ombrengen, ende het landt met Poolche Woywoden, Castellanen ende Starosten te besetten : Als oock dat hy het geschut buyten de Stadt hadde late voere, niet om enige offeninge ofte cortswijl daer mede aen te rechten: maer dat hy t' selve onder de gemeyne toelienders heeft willen late afsgaen ende daer op souden de Polen toegefallen zyn, ende haer Meesters vande stadt ghemaect hebben: t welke wel te doen waer geweest/ als haer de Russchen daer niet vooz ghehoedt en hadden/ ende men acht die Meester van Mosco is/ dat die ghenoechsaem Heere vande Landt is: Wat hier af is sal den tijt leeren.

Ten seften hebbense hare clachten gedaen / hoe dat de grootste Boyaren geen sonderlicken acces tot hem hebben mogen hebben, ofte van hem geacht zijn geweest: sy hebben voor der deure moeten staen, als de Polen daer binnen ghetreden zijn: de trawanten hebbense oock moghen te rugge stoten, ende als haerder eener vande Polen geinurieert ofte beschadicht is gheworden, soo heestmen geen recht daer over gedaen, maer dickwils noch met slagen gegroeter, ende haerlyude vele in ongenaden hier ende daer versonden.

Ten sevendten so hebbense hem oock beclaecht van wegen zynner excessive expensen: hy heeft hem enen silver vergulden thron, aen yeder syde met ses Leeuwen, laten maken, t'welcke noyt geen Groot-vorst ghedaen en heeft, noch oock het Sweert, Appel, Scepter noch Croon voor haer laten dragen: Dat hy boven de vorige, welcker groote menichte voorhand is geveest, noch ondatelick vele cleynodien, juwelen ende andere veel dierbare Waren gecocht heeft, deselyve itracx verschoncken, ende een groote somme gelts na Polen versonden, haren schat geheel ontbloot, ende vele nieuwe exactien opgestelt: de welverdiende heeft hy niet gheloot, maer montfluyters ende dierghelijcken hooch begnadighet,

Ten achtsten hebben sy hem oock seer beschuldicht van wegen zynner grooter Icktheeddes heyt / als dat hy den Heyligen stand der Ionckvrouwer, te Weder int Nonnen Clooster, daer zijn Bruyt ingegaen was, met Musicanten ende Speel-luyden gecomen is, ende aldaer heeft laten singen ende spelen, daer aen sy haer seer geergert hebben, ende dat sulcx voor groote sonde gehouden wort, insonderheyt dewil hy int selfde Clooster vier Ionckvrouwen, als oock te voren Boritz Fedrowitz zijn eenige Dochter onteert hadde: Oock so heeft hy zijn Bruylost ghehouden doen hy't Heylige Feest van sinte Nicolaes hadde behooren te vieren; ende heeft het Beelt Mariae den eersten nacht zijns by-lagers onder zijn badde gheleyt: hy en heeft Papen noch Monicken gheacht, maer heeftse wel dapper aspiden laten, die int minste lieten luyden dat hy een Monick soude geweest zijn: hy heeft oock uyt een Clooster 100000, Koubels ontleent ofte laten halen, om op sinte nimmermeers dach weder te geven, ende wat diergelijcke saken meer betreffen.

Ten negenden so beschuldigen sy hem / dat hy den selven, de welcke so grooten schade op de Volga gedaen, en voor Feder Ivanowits Sone uytgegeven heeft, opgeroect soude hebbē, om onder sulcke schijn hē met veel dusyent Cofaken te hulpe te comen, en hē des te beter des Rijcx te versakeren: heeft daer door het lant schier eenē onverwinnelicken schade toegevoecht: Want alle de Astraensche bootten zijn geplundert / ende alle costelycke Waren / so daer henen ende van daer uyt Persien comen / genomen ende gerooft worden. De Mosco ende geheel Ruslant / hoewel men seyd dat ter Jaerlijcx 22. Milioenen in te comen heeft / waer voor desen Heer te wepnich geweest waer / als hy so voort gegaen waer / ghelick hy aenghevanghen hadde.

Ten thintenden so hebben sy haer beclaecht / ende was ooc onmogelycken te dulden de grootē overlast der Polen. Want sy de Russen anders niet als voor honden en hielden, mosten daghelick haer grouwelick schelden, dreygen, jaē oock haer slagen lyden, niet anders dan of het hare slaven waren geweest, t'welck sy haer dickwils lieten luyden, dat syse daer toe noch brengen wilden. Eerlicke Vrouwen, ja selver de Boyarinnen en hebben opter straten niet seker moghen wesen, sy zijn inde Hoven ingevallen ende hebben de Vrouwen daer uyt ghehaelt: Mans die met haer Vrouwen op der straten zijn gegaen, hebbense den arm afghewouwen, ende de Vrouwen wech ghenomen. Door sulcke ende diergelijcke boose daden ende clachten die daer op gevolcht zijn / en heeft de Keyser geen recht laten doen: op een mael als men eenen Dool om zynen begangenen mooydt soude justiceren so zijn d'andere uyt hare Hoven gevallen ende hebben den misdader verlost / ende den Beudel in stukken ghewouwen / also dat epndelicken de geneyne straf over haer heeft moeten comen / doch de onschuldige zijn te beclagen. Sy brengen noch vele andere stukke voor den dach / die ebenwel niet al te gelooven staen: maer zijn de vorige waer, so hebbense oock sake genoegh gehad / wazake over sulck eenen bedrigger te nemē: Maer t'soude hun beter geboecht hebben dat zijt per viam iustitiae (gelijck men seyt hy voor zynen doot selver begeert soude hebben / dat men hem ter defensie hadde laten comen) verrecht hadde. Waer zijnder vele in Moscovien vā dier meyninge / en vele Russen seggen ooc byp uyt dat wanneer hy de Russen te vser

edicht/ende seggen dat: zynen rechten naem soude zijn *Grifkey* ofte *Gregorius Ottrepi*, ende dat
 hy daer opt *Slot* in een *Clooster* een *Monich* geweest is/ die in zijn jonckhepdt het lesen ende
 schrybenael geleert heeft/ oock lust ghehadt de *Schryft/ Historien* ende *Cronycken* te lesen:
 heeft in des *Patriarchen Hof* oock vooz enen *Cozael* ofte *Sanger* gedient/ ende heeft wytych
 alles genoteert wat tot zijn voornemen mochte dienstelyck wesen: ende so lange hy *Keyser* is
 geweest/ en heeft hy nopt int selvige *Clooster* willen comen/ byzefende dat de *Monicken* hem
 kennen mochten. Te *Galits* daer hy gebozen is/ soude hy zijn *Stiefvader/ Moeder/ Broeders/*
 ende alle die vant gheslachte waren/ wel tot 60. personen / inden *Tozen* doen setten hebben
Sulcr al geeft daer den gemeynen *Man* upt: doch sommige willen seggen dat tot *Ierillavo* een-
 nen *Monich* soude geweest zijn/ die hem vooz den rechten *Grifkey Ottrepi* uytgaf. Zoo haest
 als deselvige gehoozt hadde dat den *Keyser* in *Mosco* verflagen was/ soo quam hy tot eenen
Coopman geloozen/ seggende/ sy hebben den rechten *Grifkey Ottrepi* doot gheslagen: my heeft
 hy daer toe gedwongen ende gerocht ghadt/ dat ick soude seggen ende uytgheben dat ick het
 waer: Den selven *Monich* hiel hem oock gelijk een *Heretijck/* gelijk men seyde dat *Ottrepi*
 was/ op gesette dagen niet vastende/ ende des *Wydaechs* vleysch etende. Enen vande vooz
 naemste *Boyaren*, *Belskey*, heeft bekent dat de verflagene zijn rechte erve ende soen was/ ende
 dat hy *Bogdan* hem selver uyt den *Lande* geholpen heeft / den selven meynemen is stille om-
 geholpen. Andere seggen zyne *Moeder* heeft wel drie ofte vier dagen vooz zynen doot bekent
 dat hy haer rechte soen niet en was : want hy en was haer/ noch den *Vader Ivan Basiliwits*
 gansch niet gelijk. *God* weet het alleene best wie hy mach geweest zijn.

Ten anderen beschuldigen sy hem/ als dat hy een *Tovenaar* ofte *sware Constenar* soude ge-
 weest hebben, die zyne *Victorie* ende de *Crone* alleen door *Toverye* vercreghen heeft. Zijn
Schoolmeester die hem wat *Latijns* ende *Italiaens* geleert hadde / heeft bekent dat hy lust
 tot alsulcken saken hadde: ende te meer hebben de *Russen* gheloof/ dewyle hy den voozgan-
 genen *Winter* een *Monster* van eendondeel opt *Is* teghen over t' *Slot* liet maken/ om het
 principael daer van mede tegens den *Carter* inden *Krygh* te voeren / sulcr soude boben ende
 onder schootbyz wesen vooz *Roers* ende *Flitsen/* boben souden hondert *Mannen* met *Roers*
 ende *Vierwerk* hebben comen staen/ ende onder souden 6. halve *Cartouwen* gelegen hebbē/
 om onder den byant met *hagel* ofte *schroot* geladen te laten afgaen: de *gaten* daer de *stukken*
 souden dooz liggen ende *schieten/* waren gemaect als de *mont der Hellen* wijt opgespert/ met
 groote *tanden/ neus/ oogen* ende *oozen:* daer waren oock *bellen* ende *Wassenfteen* rontsom
 gehangen. Daerom seuden sy/ dat hy den *Dupvel* daer inne gebannen hadde: ende sy hebbē hē
 daer nae int selvde *Rondeel* oock verbandt.

Ten derden so gebeve hem schult/ dat hy is geweest een *Heretijck*, die hare *Vasten* ende *Vier-*
dagen niet genoeghsaem geobserveert, ofte hare menigterley beelden ende *Afgoden* geeert ende
 aengebeden heeft.

Ten vierden/ so hebbense de *Ghemeynte* des *Paus* *Zieven/* die hy aen de *Keyser* geschre-
 ven heeft/ voorgelesen/ daer hem den *Paus* inne vermaent/ hy soude nu zijns woorts ende ghe-
 lofte gedachtich zijn, de *lesuiten Kercken* ende *Scholen* gheven, het *Landt* *Reformeren*, ende het
Pauldom daer in voeren.

Ten vyfden hebbense andere *Zieven* vooztghelycht daer hy metten *Woywoda* besloten
 hadde/ hem het *Vorstendom Smolensk*, zynen *Huyfvrouwen* het *Vorstendom Nougarden*, en
 den *Soon Syberien* in te gheven: dat hy oock willens soude gheweest zijn alle de *Boyaren* te laten
 ombrengen, ende het *landt* met *Poolische Woywoden*, *Castellanen* ende *Starosten* te besetten : Als
 oock dat hy het *geschut* buyten de *Stadt* hadde late voerē, niet om eenige oeffeninge ofte *corts-*
wijl daer mede aen te rechten: maer dat hy t' selve onder de *gemeyne* toelinders heeft willen late
 afgaen ende daer op souden de *Polen* toegefallen zijn, ende haer *Meefters* vande *stadt* ghemaect
 hebben: welke wel te doen waer geweest/ als haer de *Russen* daer niet vooz ghehoedt en
 hadden/ ende men acht die *Meester* van *Mosco* is/ dat die ghenoechsaem *Heere* vandt *Landt*
 is: Wat hier af is sal den tijt leeren.

Ten seften hebbense hare clachten gedaen / hoe dat de grootste Boyaren geen sonderlicken leccs tot hem hebben mogen hebben, ofte van hem geacht zijn geweest: sy hebben voor der deure moeten staen, als de Polen daer binnen ghetreden zijn: de trawanten hebbense oock moghen te rugge stoten, ende als haerder eener vande Polen genuincert ofte beschadicht is gheworden, soo heestmen geen recht daer over gedaen, maer dickwils noch met slagen gegroeter, ende haerluyde vele in ongenaden hier ende daer verlonden.

Ten sebeden so hebbense hem oock beclaecht van wegen zner excessive erpensen: hy heeft hem eenen silver vergulden throon, aen yeder syde met ses Leeuwen, laten maken, t'welcke noyt geen Groot-vorst ghedaen en heeft, noch oock het Sweert, Appel, Scepter noch Croon voor haer laten dragen: Dat hy boven de vorige, welker groote menichte voorhande is gevveelt, noch on-datelick vele cleynodien, juwelen ende andere veel dierbare Waren gecocht heeft, deselvighe Itrax verschoncken, ende een groote somme gelts na Polen verlonden, haren schar geheel ontbloot, ende vele nieuwe exactien opgestelt: de welverdiende heeft hy niet gheloot, maer montfluyters ende dierghelijcken hooch begnadigher.

Ten achtfsten hebben sy hem oock seer beschuldicht van wegen zner grooter lichtveerdichsheit: als dat hy den Heyligen standt der Ionckvrouwe te Weder int Nonnen Clooster, daer zijn Bruyt ingegaen was, met Musicanten ende Speel-luyden gecomen is, ende aldaer heeft laten singen ende spelen, daer aen sy haer seer geergert hebben, ende dat sulcx voor groote sonde gehouden wort, insonderheyt dewijl hy int selfde Clooster vier Ionckvrouwen, als oock te voren Boritz Fedrowitz zijn eenige Dochter onteert hadde: Oock so heeft hy zijn Bruyloft ghewonden doen hy't Heylige Feest van sinte Nicolaes hadde behooren te vieren; ende heeft het Beelt Maria den eersten nacht zijns by-lagers onder zijn bedde gheleyt: hy en heeft Papen noch Monicken gheacht, maer heeftse wel dapper afsptisen laten, die int minste lieten luyden dat hy een Monick soude geweest zijn: hy heeft oock uyt een Clooster 100000, Koubels ontleent ofte laten halen, om op sinte himmermeers dach weder te geven, ende wat diergelijcke saken meer betreffen.

Ten negenden so beschuldigen sy hem / dat hy den selven, dewelcke so grooten schade op de Volga gedaet, en voor Feder Ivanowits Sone nytgegeven heeft, oppgeroect soude hebbe, om onder sulcke schijn hem met veel duyfent Cofaken te hulpe te comen, en hem des te beter des Rijcx te verfekeren: heeft daer door het lant schier eenē onverwinnelicken schade toegevoecht: Want alle de Astraeische booten zijn geplundert / ende alle costelijcke Waren / so daer sienen ende van daer upt Persien comen / genomen ende gerooft worden. De Mosco ende geheel Russiant / hoewel men seyd tattet Jaerlijcx 22. Milioenen in te comen heeft / waer vooz desen Heet te wepnich geweest waer / als hy so voort gegaen ware / gheluckt hy aenghevanghen hadde.

Ten thienden so hebben sy haer beclaecht / ende was ooc onmogelicken te bulden de grootē overlact der Polen. Want sy de Russen anders niet als voor honden en hielden, moften daghelix haer grouwelick schelden, dreygen, ja oock haer slagen lyden, niet anders dan of het hare slaven waren geweest, t'welck sy haer dickwils lieten luyden, dat syse daer toe noch brengen wilden. Eerliche Vrouwen, ja selver de Boyarinnen en hebben opter straten niet seker moghen wesen, sy zijn inde Hoven ingevallen ende hebben de Vrouwen daer uyt ghehaelt: Mans die met haer Vrouwen op der straten zijn gegaen, hebbense den arm afgehewouwen, ende de Vrouwen wechghenomen. Vooz sulcke ende diergelijcke boose daden ende clachten die daer op gebolcht zijn / en heeft de Keyser geen recht laten doen: op een mael als men eenen Pool om znen begangenen moordt soude justiceren / so zijn d'andere upt hare Hoven gevallen ende hebben den misdader verlost / ende den Buedel in stricken ghewouwen / also dat eyndelicken de gemeyne straf over haer heeft moeten comen, doch de onschuldige zijn te beclagen. Sy brengen noch vele andere stucke vooz den dach / die ebenwel niet al te gelooven staen: maer zijn de vorige waer / so hebbense oozlake genooch ghelacht / wyake over sulck eenen bedrigger te nemē: Maer t' soude hun beter geboecht hebben dat zijt per viam iustitiae / gelijckmen seyt hy vooz znen doot selver begeert soude hebben / dat men hem ter defensie hadde laten comen / verrecht hadde. Waer zinder vele in Moscovien bā dier meyninge / en vele Russen seggen ooc byp upt dat wanneer hy de Russen te vee-

den hadde gelaten/ende hadde aldaer een Russche Wopatinne getrouw/ en hem gantschlick op
 de Russche manier gehouden/al ware hy oock slimmer als een Monick geweest hy ware wel
 alle zijn dagen haer Keyser gebleven. De Polen sullen niet haest weder lust cryge so veel moet-
 wils in Mosco te bedryven/sp gaen nu sijn stil als de Lammers sonder gheweer/men heeftse
 in verschepden hopen dier overgebleven sijn tot tware ende ditz hondert naer Smolensk o en
 Plek ko upten Lande gesonden/ende haer Schutten toegheordent diese vooz de Boeren ende
 anbal bewaren souden/noch en hebben sy haer boevelyer niet comen laten / maer hebben haer
 wacht al slapende overballeen ende wel 30. omgebracht/maer alsoo de selfde ontwaecht en ter
 weer gecomen sijn/hebben sy wederom wel 36 Polen dootgeslagen/also datse russchen wegen
 op gehouden ende in toornen gelept sijn/ende datter mogelijc wepnicly upten lande sullen ge-
 ralien/ten ware datter eenen goeden brede tusschen de Polen ende Moscoviten geslotē wiert.
 Haer dit alles hebben sy Iuan Basiliwitz joncksten Sone / daer hem den verflaghenen Keyser
 vooz uptgegeven had/die te Oughits vermoort ende begraven was geworden/ ende 15 Jaren
 inder aerden gelegen heeft/ weder opghegraben / ende geven upe dat hy noch heel en ouwers
 rot/schoon van verwe, ende sijn cleedekens onbeschadicht/jae noch neuten inde handt soude
 ghjadrt hebben/daer hy als een Jongen van 7 Jaren/ mede gespeelt ofte gegeten hadde/sou-
 de gelegen hebben: Andere seggen dat het eens Papen Sone soude geweest hebben/die doe ter
 tijt omgebracht worde/ende dat de rechte erve heymeliche upten Lande soude gebracht sijn
 geweest: Daer den Keyser sustineet dat hy den rechten Demetrium/ soo hy vermoort was/
 doot op sijn armen heeft gehouden/ende heeft hem helpen int graf leggen/ als vanden Dader
 daer toe gesonden wesende: over sulcke woorden/die hy hy des anderen Keyser's tyden vaste-
 lijck affirmeerden/hadde hy schier het ooft verloren/protesteerden doe ter tijt dat hy voort
 gemeyne beste geerne sterben wilde. Hesen tegenwoordigen Keyser is het doode Lichaem
 wel een goede halve mple weechs tot buyten de houten muer te voet tegen gegaen/geacoms
 pagneert met alle sijn Woparen/Gheestelijckheydt/Cruppen ende Wanen/ hebben also inde
 Slot-kercke Archangel daer de Keyser's hare begraffenisse hebben/gebracht/ en hebben
 hem aldaer oock inder aerden willen setten/maer also het Lichaem aenghevangen heeft mis-
 rakel ende wonder te doen/so hebben sy hem onbegraben laten staē /met deliberatie een son-
 derlinge kercke over hem te laten bouwen:want hy heeft erteliche/die claer ende wel ghesien
 hebben/den bitteren roock vande menichste der toortsen ende kercken/als oock deur het
 groote stof vande menichste des volcx al blint ghemaect: oock sijn d'iversche/ die met al ten
 grooten pber het Lichaem sijn naergeloopten/geballeen/ende hebben been ofte den voet ver-
 stupt oft wel geheel gebroken:ende die haer verstout hebben het Heilige Lichaem al te na
 te comen/die heeft men een aent ooz gegeven datse t'ghesooz daer van verloren hebben. Soo
 dickwils alster nu een van sulcke patienten genesen is geworden/hebben de Clocken gaudes
 mus geluyt/t'welck ettelicke dagen lang geduert heeft. Men can niet weten oft bedercken
 hoe die geuchelaers dat maken mogen/men mach in hare kercken niet comen om toe te sic:
 Somnia het is te belagen dat die Lupben nevens so vele andere schelmerpen/ daerse mede
 besmet sijn/oock noch in so grooten dypsternisse ende afgoderpe stekē. God de Heer wil haer
 eenmael genadeliche daer upt verlossen: Men acht datter in alles 1200. Polen en 400. Russen
 doot gebleven sijn. Men heeft van Moscovia eenen Ghesant naer Polen gesonden / om den
 Coninc en sijn Raet alles te verwittige wat daer gepasseert is/ende om van breeder te tracte-
 re/ so lange moeten de Woywoda des Conincx Gesante/en alle de andere Heeren/met al haer
 volck in Moscovia blyben/verwachtende wat antwoort ende tydinge datter comen sal/daer
 naer sy gehouden ofte uptgelaten sullen worde. Den 15. Junij wasser bycans weder en dier-
 gelijcken opzoet aengegaen/doch is dooz de Woparen ghestilt gheworpen.